

Sygn. akt VII K 518/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2015 roku

Sąd Rejonowy w Opolu Wydział VII Karny w składzie:

Przewodniczący SSR Hubert Frankowski

Protokolant st .sek. sąd. Anna Kowalczyk

w obecności Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Opolu Asesor Agnieszka Charciarek

po rozpoznaniu dnia 13 stycznia 2015 roku

sprawy

T. M. (1) (M.)

syna C. i K. z domu D.,

urodzonego (...) w O.

oskarżonego o to, że:

1. pełniąc funkcję Prezesa Zarządu Sp. z o.o. (...), z o.o. z siedzibą w O. (45-245) przy ul. (...) i będąc odpowiedzialnym na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości za wykonanie obowiązków w zakresie rachunkowości, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 29.09.1994r o rachunkowości, dopuścił do niesporządzenia w terminie do 31 marca 2011r, sprawozdania finansowego, a także sprawozdania z działalności jednostki za rok 2010 z działalności spółki (...) Sp. z o.o. z siedziba w O. (45-245) przy ul. (...), a w konsekwencji wbrew przepisowi art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29.09.1994r o rachunkowości zaniechał złożenia najpóźniej do dnia 15 lipca 2011r sprawozdania finansowego z działalności jednostki za 2010 rok w Sądzie Rejonowym w Opolu, Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego

tj. o przestępstwo z art. 77 pkt. 2 ustawy z dnia 29.09.1994r o rachunkowości (Dz. U. z 2013r poz. 330 ze zm.)

2. pełniąc funkcję Prezesa Zarządu Sp. z o.o. (...), z o.o. z siedzibą w O. (45-245) przy ul. (...) i będąc odpowiedzialnym na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości za wykonanie obowiązków w zakresie rachunkowości, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 29.09.1994r o rachunkowości, dopuścił do niesporządzenia w terminie do 31 marca 2012r, sprawozdania finansowego, a także sprawozdania z działalności jednostki za rok 2011 z działalności spółki (...) Sp. z o.o. z siedziba w O. (45-245) przy ul. (...), a w konsekwencji wbrew przepisowi art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29.09.1994r o rachunkowości zaniechał złożenia najpóźniej do dnia 15 lipca 2012r sprawozdania finansowego z działalności jednostki za 2010 rok w Sądzie Rejonowym w Opolu, Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego

tj. o przestępstwo z art. 77 pkt. 2 ustawy z dnia 29.09.1994r o rachunkowości (Dz. U. z 2013r poz. 330 ze zm.)

3. pełniąc funkcję Prezesa Zarządu Sp. z o.o. (...), z o.o. z siedzibą w O. (45-245) przy ul. (...) i będąc odpowiedzialnym na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości za wykonanie obowiązków w zakresie rachunkowości, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 29.09.1994r o rachunkowości, dopuścił do niesporządzenia

w terminie do 31 marca 2013r, sprawozdania finansowego, a także sprawozdania z działalności jednostki za rok 2012 z działalności spółki (...) Sp. z o.o. z siedziba w O. (45-245) przy ul. (...), a w konsekwencji wbrew przepisowi art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29.09.1994r o rachunkowości zaniechał złożenia najpóźniej do dnia 15 lipca 2013r sprawozdania finansowego z działalności jednostki za 2010 rok w Sądzie Rejonowym w Opolu, Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego

tj. o przestępstwo z art. 77 pkt. 2 ustawy z dnia 29.09.1994r o rachunkowości (Dz. U. z 2013r poz. 330 ze zm.)

przyjmując, że zostały popełnione w ciągu przestępstw z art. 91§1 kk

I. Na podstawie art. 66 § 1 i 2 kk i art. 67 § 1 kk postępowanie karne o czyny opisane w pkt 1. do III części wstępnej wyroku z art. 77 pkt. 2 ustawy z dnia 29.09.1994r o rachunkowości (Dz. U. z 2013r poz. 330 ze zm.) przy zast. Art. 91§1 kk warunkowo umarza oskarżonemu T. M. (2) na okres próby 1 (jednego) roku ,

II. Na podst. Art. 67§3 Kk w zw. Z art. 49§1 kk orzeka od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 2.000 (dwa tysiące) złotych,

III. na podst. art. 627 kpk przy zast. Art. 629 Kpk zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa tytułem kosztów sądowych kwotę 150 złotych.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy ustalił w sprawie

co następuje:

Aktem notarialnym z 20.02.2001r. T. M. (2) wspólnie z trzema innymi współnikami założyli spółkę z o.o. (...) z s. w O. na czas nieoznaczony.

Kapitał zakładowy spółki wynosił 50 tys. PLN. Każdy ze współników objął po 25 udziałów o wart. 12,5 tys. PLN, deklarując pokrycie kapitału zakładowego wkładami pieniężnymi lub niepieniężnymi.

Organem uprawnionym do reprezentacji spółki kapitałowej był jednoosobowy zarząd w osobie T. M. (1) pełniącego funkcję prezesa.

Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym 26.02.2001r. Warunkiem rejestracji spółki były oświadczenia współników o pokryciu kapitału zakładowego.

W Krajowym Rejestrze Sądowym brak jest informacji o rozwiązaniu, unieważnieniu spółki, względnie o zawieszeniu działalności gospodarczej.

Pierwszy Urząd Skarbowy w O. nadał spółce numer identyfikacji podatkowej tzw. NIP.

Zgodnie z art. 4, 49 ustawy z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości spółki kapitałowe obowiązane są prowadzić rachunkowość spółki, która obejmuje m.in. prowadzenie ksiąg rachunkowych, sporządzanie sprawozdań finansowych i sprawozdań z działalności. Sprawozdania finansowe za dany rok obrotowy sporządza się do 31 marca roku następnego, a do 15 lipca winny zostać złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Wedle art. 12 ustawy z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości księgi rachunkowe otwiera się na dzień rozpoczęcia działalności, którym jest dzień pierwszego zdarzenia wywołującego skutki o charakterze majątkowym oraz na początek każdego następnego roku obrotowego. Księgi podlegają zamknięciu na koniec każdego roku obrotowego oraz na dzień zakończenia działalności.

Pierwszym zdarzeniem wywołującym skutki o charakterze majątkowym powodującym obowiązek otwarcia ksiąg rachunkowych, a w konsekwencji sporządzania sprawozdań finansowych aż do zakończenia działalności było wniesienie przez wspólników wkładów na pokrycie kapitału zakładowego spółki, co wspólnicy zadeklarowali w umowie spółki, a następnie przy jej rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Po myśli art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości spoczywa na kierowniku jednostki.

Wedle art. 69 ustawy z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości kierownik jednostki zobowiązany jest do złożenia sprawozdania finansowego w Krajowym Rejestrze Sądowym w terminie do 15 lipca roku następującego po roku obrotowym, którego sprawozdanie dotyczy.

T. M. (2) pełniący obowiązki prezesa zarządu sp. z o.o. (...) z s. w O., wbrew przepisom ustawy z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości, dopuścił do niesporządzenia w ustawowym terminie do 31 marca roku następującego po roku obrotowym sprawozdań finansowych jednostki za lata 2010, 2011, 2012, a w konsekwencji nie złożył ich w przewidzianym prawem terminie do 15 lipca w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Poza wniesieniem przez wspólników wkładów na pokrycie kapitału zakładowego spółki spółka nie prowadziła w istocie działalności gospodarczej, której zdarzenia podlegałyby ewidencjonowaniu w księgach rachunkowych, co jednak nie zwalniało jednostki od obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań finansowych.

Postanowieniem Sądu rejestrowego z dnia 18.11.2013r. prezes zarządu sp. z o.o. (...) został wezwany do złożenia sprawozdań finansowych i z działalności spółki za lata 2010-2012 pod rygorem grzywny i zawiadomienia organów ścigania.

Postanowienie to zostało doręczone osobiście T. M. (2) w dniu 26.11.2013r.

Postanowieniem z dnia 11.12.2013r. Sąd rejestrowy nałożył na prezesa zarządu sp. z o.o. (...) T. M. (1) grzywnę w wys. 1.000 zł wobec niezłożenia, pomimo uprzedniego wezwania, sprawozdań finansowych i z działalności spółki za lata 2010-2012.

Dnia 8.01.2014r. pełnomocnik prezesa zarządu sp. z o.o. (...) wniósł do Sądu rejestrowego o uchylenie grzywny powołując się na natłok obowiązków prezesa uniemożliwiających mu wykonanie obowiązku nałożonego przez Sąd rejestrowy oraz fakt, iż spółka w istocie nie prowadziła działalności gospodarczej, a tym samym księgi rachunkowe nie zostały w ogóle otwarte.

W dniu 14.02.2014r. Sąd rejestrowy zawiadomił Pierwszy Urząd Skarbowy w O. o popełnieniu przestępstwa z art. 77 pkt 2 ustawy z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości.

Postanowieniem z dnia 18.03.2014r. Sąd rejestrowy umorzył nałożoną na prezesa zarządu sp. z o.o. (...) T. M. (1) grzywnę w wys. 1.000 zł za niezłożenie sprawozdań finansowych za lata 2010-2012r. wobec złożenia przez prezesa oświadczenia o nieotwarceniu ksiąg rachunkowych.

Dowody:

- k. 13-18: odpis z KRS dot. sp. z o.o. (...),
- k. 38: potwierdzenie nadania nr (...) sp. z o.o. (...),
- k. 10: postanowienie Sądu o wezwaniu spółki do złożenia sprawozdań,
- k. 11-12: postanowienie Sądu o nałożeniu grzywny,

- k. 4-7: dowody doręczenia postanowień,
- k. 8: wnioski o uchylenie grzywny,
- k. 33: oświadczenie o nieotwarciu ksiąg,
- k. 31: postanowienie Sądu o umorzeniu grzywny,
- k. 1: zawiadomienie o przestępstwie,
- k. 25-26, 29-30, 80: częściowo wyjaśnienia oskarżonego T. M.,

T. M. (2) ma 41 lat, jest żonaty, ma troje dzieci. Posiada wyższe wykształcenie. Z zawodu jest informatykiem. Pełni obowiązki prezesa zarządu sp. z o.o. (...) z s. w O. oraz członka zarządu innych spółek deklarując dochody w wys. ok. 10.000 zł miesięcznie. Jest jedynym żywicielem rodziny. Posiada udziały w spółkach.

Nie był dotąd sądowo karany.

Dowody:

- k. 66: dane osobopoznawcze w trybie art. 213 Kpk,
- k. 40, 61, 78: dane o karalności z K.,

T. M. (2), słuchany po raz pierwszy w toku postępowania przygotowawczego nie oświadczył się co sprawstwa i zawinienia zarzucanych mu przestępstw i skorzystał z prawa odmowy składania wyjaśnień i odpowiedzi na pytania.

Słuchany ponownie nie przyznał się do stawianych mu zarzutów podając, że nie miał obowiązku sporządzenia sprawozdań finansowych, albowiem w istocie spółka nie prowadziła żadnej działalności, czego dowodem jest umorzenie grzywny przez sąd rejestrowy.

Przed Sądem przyznał się do stawianych mu zarzutów oświadczając, że przyczyną karalnego zachowania się była nieświadomość prawa, gdyż w innych spółkach, które faktycznie prowadzą działalność, a w których jest udziałowcem lub członkiem organów sprawozdania finansowe są sporządzane na bieżąco. Ponadto wyraził szczery żal i skruchę podając, że aktualnie czyni starania o rozwiązanie spółki (...), a nadto wniósł o rozważenie przez Sąd warunkowego umorzenia postępowania podając, że ewentualne skazanie uniemożliwiłoby mu prowadzenie działalności i utrzymanie rodziny, której jedynym żywicielem pozostaje.

/k. 25-26, 29-30, 80/

Sąd Rejonowy zważył w sprawie,

co następuje :

W świetle ustalonych okoliczności sprawy sprawstwo i zawinienie oskarżonego nie budziło żadnych wątpliwości Sądu, jednakże równocześnie stopień tego zawinienia i społecznej szkodliwości czynów w zestawieniu z właściwościami i warunkami osobistymi sprawcy nie karanego za przestępstwo umyślne w pełni uzasadniały zastosowanie względem niego środka probacyjnego w postaci warunkowego umorzenia postępowania.

Zgodnie z treścią art. 66 § 1 Kk mającego zastosowanie w niniejszej sprawie w oparciu o treść art. 116 Kk, Sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli okoliczności popełnienia czynu zabronionego nie budzą wątpliwości, wina sprawcy i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, właściwości i warunki osobiste sprawcy nie karanego za przestępstwo umyślne oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie on przestrzegał porządku prawnego.

I.

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego nie mogły budzić wątpliwości: sprawstwo, zawinienie oraz okoliczności popełnienia przez oskarżonego ciągu przestępstw kwalifikowanego treścią art. 77 pkt 2 ustawy z 29.09.1994r. o rachunkowości w zw. z art. 91 § 1 Kk.

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się na dowodach z dokumentów i dowodach osobowych zgromadzonych w aktach sprawy w toku postępowania przygotowawczego i sądowego takich jak: odpis z KRS dot. sp. z o.o. (...), potwierdzenie nadania nr (...) sp. z o.o. (...), postanowienie Sądu o wezwaniu spółki do złożenia sprawozdań, postanowienie Sądu o nałożeniu grzywny, dowody doręczenia postanowień, wniosek o uchylenie grzywny, oświadczenie o nieotwarciu ksiąg, postanowienie Sądu o umorzeniu grzywny, zawiadomienie o przestępstwie oraz częściowo na wyjaśnieniach samego oskarżonego T. M.. W zakresie właściwości osobistych i dotychczasowego sposobu życia oskarżonego Sąd oparł się na danych osobopoznawczych i o karalności oskarżonego.

W świetle dowodów z dokumentów w zestawieniu powinnościami wynikającymi z przepisów o rachunkowości sprawstwo i zawinienie oskarżonego nie budziło żadnych wątpliwości. Odpowiedzialności z art. 77 pkt 2 ustawy z 29.09.1994r. o rachunkowości podlega ten kto wbrew przepisom ustawy dopuszcza do niesporządzenia sprawozdania finansowego, sporządzenia go niezgodnie z przepisami ustawy lub zawarcia w tym sprawozdaniu nierzetelnych danych. Zgodnie z art. 4, 49 ustawy z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości spółki kapitałowe obowiązane są prowadzić rachunkowość spółki, która obejmuje m.in. prowadzenie ksiąg rachunkowych, sporządzanie sprawozdań finansowych i sprawozdań z działalności. Sprawozdania finansowe za dany rok obrotowy sporządza się do 31 marca roku następnego, a do 15 lipca winny zostać złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym. Wedle art. 12 ustawy z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości księgi rachunkowe otwiera się na dzień rozpoczęcia działalności, którym jest dzień pierwszego zdarzenia wywołującego skutki o charakterze majątkowym oraz na początek każdego następnego roku obrotowego. Księgi podlegają zamknięciu na koniec każdego roku obrotowego oraz na dzień zakończenia działalności. Pierwszym zdarzeniem wywołującym skutki o charakterze majątkowym powodującym obowiązek otwarcia ksiąg rachunkowych, a w konsekwencji sporządzania sprawozdań finansowych aż do zakończenia działalności jest dla spółki kapitałowej wniesienie przez wspólników wkładów na pokrycie kapitału zakładowego spółki, co jest elementem umowy spółki, a podlega zgłoszeniu w Krajowym Rejestrze Sądowym w momencie jej rejestracji. Po myśli art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości spoczywa na kierowniku jednostki. Wedle art. 69 ustawy z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości kierownik jednostki zobowiązany jest do złożenia sprawozdania finansowego w Krajowym Rejestrze Sądowym w terminie do 15 lipca roku następującego po roku obrotowym, którego sprawozdanie dotyczy. Tak zatem w sprawie nie mogło budzić wątpliwości, że oskarżony T. M. (2) pełniący obowiązki prezesa zarządu sp. z o.o. (...) z s. w O., wbrew przepisom ustawy z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości, dopuścił do niesporządzenia w ustawowym terminie do 31 marca roku następującego po roku obrotowym sprawozdań finansowych jednostki za lata 2010, 2011, 2012, a w konsekwencji nie złożył ich w przewidzianym prawem terminie do 15 lipca w Krajowym Rejestrze Sądowym. Odpowiedzialności oskarżonego nie wyłącza powoływana przez niego okoliczność, że spółka w istocie nie prowadziła żadnej działalności gospodarczej, której zdarzenia podlegałyby ewidencjonowaniu w księgach rachunkowych, albowiem przepisy prawa nie zwalniają kierowników jednostek od obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych i składania sprawozdań z działalności w razie braku aktywności spółki, która nie uległa rozwiązaniu. Podkreślenia wymaga, że oskarżony nie zgłosił w KRS zawieszenia działalności gospodarczej, a okoliczność wniesienia wkładów na pokrycie kapitału obligowała do otwarcia ksiąg i składania sprawozdań do sądu rejestrowego. Odmienna interpretacja sądu rejestrowego, który ostatecznie zdecydował o umorzeniu grzywny nałożonej na oskarżonego nie jest wiążąca dla sądu karnego, który po myśli art. 8 § 1 Kpk rozstrzyga samodzielnie zagadnienia faktyczne i prawne oraz nie jest związany rozstrzygnięciem innego sądu lub organu.

Reasumując sprawstwo, zawinienie i okoliczności popełnienia przez oskarżonego czynów z art. 77 pkt 2 ustawy o rachunkowości w zw. z art. 91 § 1 Kk nie budziło wątpliwości.

II.

Kolejną przesłanką warunkowego umorzenia postępowania jest nieznaczny stopień winy sprawcy i społecznej szkodliwości czynu. Przesłanki te występować muszą przy tym kumulatywnie. Wina sprawcy ma miejsce wówczas, gdy można mu zarzucić, że w czasie czynu nie dał posłuchu normie prawnej. Natomiast na ocenę stopnia społecznej szkodliwości mają wpływ okoliczności wymienione w treści art. 115 § 2 Kk, a to: rodzaj naruszonego dobra, rozmiar szkody, okoliczności popełnienia czynu, waga i rodzaj naruszonych przez sprawcę obowiązków i reguł ostrożności, postać zamiaru, motywacja sprawcy. W przedmiotowej sprawie przesłanki te zostały spełnione, albowiem zgodnie z wyjaśnieniami oskarżonego poza wniesieniem przez wspólników wkładów na pokrycie kapitału zakładowego spółki spółka nie prowadziła w istocie działalności gospodarczej, której zdarzenia podlegałyby ewidencjonowaniu w księgach rachunkowych, co jednak nie zwalniało jednostki od obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań finansowych. W tej sytuacji można było przyjąć, iż stopień winy sprawcy i społecznej szkodliwości czynu, wynikającego w dużej mierze z nieznamości prawa, nie był znaczny.

III.

Za warunkowym umorzeniem postępowania przemawiać też musi pozytywna prognoza kryminologiczna wynikająca z właściwości, warunków osobistych oraz dotychczasowego sposobu życia sprawcy nie karanego dotąd za przestępstwo umyślne. Oskarżony i te warunki spełniał, albowiem nie był uprzednio karany sądownie, choćby za przestępstwo nieumyślne, ma ustabilizowaną sytuację osobistą, rodzinną i majątkową, a jego postawa w toku postępowania, pozwalała przyjąć, iż popełnione przez niego przestępstwa miały charakter epizodyczny i w przyszłości pomimo warunkowego umorzenia postępowania będzie on przestrzegał porządku prawnego.

Reasumując, wobec realizacji przesłanek z art. 66 § 1 i 2 Kk, zasadnym było zastosowanie względem oskarżonego środka probacyjnego w postaci warunkowego umorzenia postępowania.

Zgodnie z treścią art. 67 § 1 Kk mającego zastosowanie w oparciu o treść art. 116 Kk warunkowe umorzenie następuje na okres próby, który wynosi od roku do lat dwóch i biegnie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia. W przedmiotowej sprawie, biorąc pod uwagę epizodyczny charakter czynów, Sąd wyznaczył oskarżonemu roczny okres próby, wystarczający na weryfikację postawionej wobec niego pozytywnej prognozy kryminologicznej.

Po myśli art. 67 § 3 Kk zw. z art. 49 § 1 Kk, dla zapewnienia realnej dolegliwości związanej zaistnieniem przestępstwa oraz w celu uświadomienia oskarżonemu wagi powinności wynikających z ustawy o rachunkowości, Sąd orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w wys. 2 tys. zł.

Orzeczenie o kosztach postępowania uzasadniały powołane w treści wyroku przepisy prawa.

Mając na uwadze podniesione okoliczności faktyczne i powołane przepisy prawa orzeczono jak w sentencji wyroku.

.....

ZARZĄDZENIA:

- **odnotować uzasadnienie,**
- **odpis wyroku wraz z uzasadnieniem i pouc. o apelacji doręczyć wnioskodawcy,**
- **kal. 14 dni,**

O., dnia: ..... , ...